

GİDER PUSULASININ KULLANIM ALANLARININ GENİŞLETİLEREK BAZI BELGELERİN GİDER PUSULASI YERİNE KULLANILMASI

Duyuru No: 2022/07
İstanbul 12.01.2022

GİDER PUSULASININ KULLANIM ALANLARININ GENİŞLETİLEREK BAZI BELGELERİN GİDER PUSULASI YERİNE KULLANILMASI

I-GENEL AÇIKLAMA:

Vergi Usul Kanunu'nun Gider Pusulası ile ilgili 234'üncü maddesi, 1 Kasım 2021 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilerek; "vergi mükelleflerinin fatura veya benzeri belge veremeyecek durumda olanlardan satın aldıkları mal hizmetler için gider pusulası düzenleme esası getirilmiş, bazı ödeme belgeleri ile resmi yazıların da gider pusulası yerine geçeceği" hükme bağlanmıştır.

A-Gider Pusulasının Eski Kullanım Alanı:

VUK (md.234) eski metninde;

- ✓ Birinci ve ikinci sınıf tüccarların,
- ✓ Kazancı basit usulde edilenlerin,
- ✓ Defter tutmak zorunda olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin,

vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mal ve hizmetler için imzalatılmak suretiyle düzenledikleri gider pusulaları bu kişilerden alınmış fatura hükmünde idi. Ayrıca, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kişisel eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın ve mücevher gibi kıymetli eşyalar için de gider pusulası düzenleme imkanı vardı.

B-Gider Pusulasının Yeni Kullanım Alanı:

VUK (md.234) yeni metninde gider pusulasının kullanım alanı;

"Birinci ve ikinci sınıf tüccarların, kazancı basit usulde edilenlerin, defter tutmak zorunda olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin, **bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden alınan mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler**" şeklinde açıklanmıştır.

Böylece; **gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerinin, fatura ve benzeri belge sağlayamadıkları tüm mal hizmet alımlarının (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden zirai ürün alımı hariç) gider pusulası ile belgelenmesi yasal hüküm haline getirilmiştir.**

Diğer taraftan; VUK(md.234)' e eklenen 4. fıkra ile **gider pusulasının, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren 7 gün içinde düzenlenmesi, bu süre içinde düzenlenmeyen gider pusulasının hiç düzenlenmemiş sayılacağı** hükmü getirildiğinden, bu süreye uyulmadığı takdirde özel usulsüzlük cezası kesilebilecektir.

C-Gider Pusulası Yerine Geçen Belgeler:

VUK (md.234)' e eklenen 5. fıkra ile gider pusulasında bulunması gereken zorunlu bilgileri taşıması koşuluyla;

a) *Malın veya hizmetin bedelinin, 7 günlük süre süre içerisinde satıcıya;*

- ✓ **Banka,**
- ✓ **Yetkili Ödeme Kuruluşları veya**
- ✓ **Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT)**

aracılığıyla ödenmesi halinde, **bu kurumlarca düzenlenen belgelerin,**

b) *Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, iade edilecek tutarların; banka, yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya PTT aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgelerin,*

c) *Belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgelerin,*

gider pusulası yerine geçeceği kabul edilmiştir.

Bu durumda; **yukarıda belirtilen belgelerin (dekont, ödendi belgesi vb.) gider pusulası yerine geçeceği ve ayrıca bir gider pusulası düzenlenmesine gerek olmadığı** sonucu ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca; iade edilen ürünler için tek tek gider pusulası düzenlenmesinin de önüne geçilmiş olup, ürünü iade eden müşteriye satıcı tarafından yapılan ödeme; Banka, ödeme kuruluşu veya PTT aracılığıyla yapıldığında ayrıca gider pusulası düzenlenmesine gerek bulunmamakta, bu ödemeleri tevsik eden belgeler gider pusulası yerine geçmektedir.

C-Gider Pusulasında Bulunması Zorunlu Olan Bilgiler:

Gider pusulasına ilişkin;

- ✓ İşin mahiyeti,
- ✓ *Malın cins ve türü,*
- ✓ *Malı alan ve satanların ad ve soyadları (tüzel kişilerde unvan)*
- ✓ *Adresleri,*
- ✓ *Tarihi*
- ✓ *En az iki nüsha düzenlenerek, bir nüshasının işi yapan veya malı satana verilmesi,*

gibi şekil şartlarında bir değişikliğe gidilmemiş olup, sadece malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren 7 gün içinde düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

C-Gider Pusulasında Stopaj Uygulaması:

Gider pusulası düzenlenirken, pusula üzerindeki bedelin brüt tutarı, net tutar ve stopaj tutarı gösterilmelidir.

Bilindiği üzere; stopaj matrahı brüt tutardır.

Bu nedenle; gider pusulası yerine geçen belgelerde genellikle net tutar görüldüğü için, net ödemenin stopaj sonrası tutar olduğunun belirtilmesinde yarar vardır.

I-SONUÇ:

Vergi Usul Kanunu'nda gider pusulasının kullanım alanını genişleten hüküm sonucunda; fatura ve benzeri temin edemeyen gerçek kişi vergi mükelleflerinin, belge düzenleme zorunluğu olmayan kişilerden satın aldıkları tüm mal ve hizmetleri gider pusulası ile belgelendirme kolaylığı getirilmiştir.

Ayrıca; Kanuna eklenen yeni bir hükümlerle bazı belgelerin gider pusulası yerine kullanılma imkânı getirilerek uygulamada kolaylık sağlanmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

Arkan Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of RSM International